

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 18. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Ivan Nabergoj

Danes poteka 100. obletnica rojstva našega gorečega tržaškega narodnega voditelja Ivana Nabergoja. Na Proseku pri Trstu je vzniknil iz našega življenja. Iz nižine, ki jo je tuja gospodarka prezirala in zasramovala, se je vzpel v strmeh vzponu kvišku ter se uvrstil v vrsto naših narodnih voditeljev. Nabergoj je dal svetel primer, da je tudi najsiromašnejšemu in najbednejšemu mogoče, z vztrajno pridnostjo in pravilno usmerjeno bogohajarskosti vršiti veliko službo v prid svojemu narodu.

Bili so neverjetni uspehi, ki so jih dosegli na Tržaškem in Goriškem v predvojni dobi hrabri boritelji za dobrobit slovenskega rodu. Dr. Karol Lavrič in Ernest Klavžar, dr. Jožef Tonkli in dr. Žigon, dr. Henrik Tuma in Andrej Gabršček, dr. Gregorin in dr. Rybač itd. Njihova imena bodo svetlo žarela v naši povestnici. Sredi med njimi pa izstopa markantna osebnost Ivana Nabergoja. Nabergoj je bil tisti graditelj in zidar, ki je s podrobnim, uspešnim organiziranjem slovenskega ljudstva postavil temelje vsemu poznejšemu silovitemu nacionalnemu prebujanju na Goriškem in Tržaškem. Kdor bo hotel pozneje kdaj razčlenjevati izvor in vzrok marsikaterih uspehov te dobe, bo moral nazaj do Ivana Nabergoja.

V svojem neprekinjenem aktivizmu in konstruktivno izžarjavajoči vitalnosti je segel na vsa področja narodnega življenja. 25 let svojega javnega udejstvovanja kot državni in deželni poslanec je posvetil reševanju najosnovnejših pravic našega ljudstva. Skupno z Gregorčičem in Corominjem je nastopil v dunajskem državnem zboru energično proti pačenju slovenskih krajevnih imen na Tržaškem in Goriškem. Nabergoj je bil med podpisniki znane spomenice od 26. novembra 1893, s katero je deset poslancev izstopilo iz Hohenwartovega kluba ter ustanovilo svoj slovensko-hrvatski klub. Tudi so se navedeni podpisniki izrekli v tej izjavi za to, da se čim prej osnuje in oživetvori združenje vseh slovanskih poslancev v dunajskem državnem zboru, v svrhu vzajemnega in odločnega delovanja za ravnopravnost in pravi slovanstvo plemen. Nabergoj v svoji radikalni nacionalni zavednosti ni mogel ostati v skupini meščastih poslancev, ki so ostali tedaj v Hohenwartovem klubu. Nabergoja pa je bil pri srcu tudi gospodarski napredek našega kmetijskega življa, saj je sodeloval pri ustanovitvi sadjarskega in trgovskega društva, ki naj bi našemu oskrbovalo čim cenejšo in ugodnejšo prodajo sadja. Tudi je Nabergoj dosegel ustanovitve vladne za tiste učence, ki so prestopili v srednje šole, kar je bilo ugodno za naše kmetijske sinove, pa tudi Kmetijske družbe. Nabergojevo delovanje ni ostalo omejeno na politično aktivnost v najožjem pomeni besede. Nabergoj je kot bister in zrel mož uvidel, da je le v gospodarski neodvisnosti in moči možna ohranitev in prebuditev naše nacionalne misli ter zavesti.

Ivan Nabergoj je zgled. Samouk, ki si je z bistrino uma in pameti lahko sam pomagal pri širjenju svojega obzorja. Dokazal je, da uspehi in vidni učinki večletnega truda in napore niso vezani na gotovo formelo o inteligenčno kvalifikacijo. Ljudski agitator, ki je v riziku življenja obstanka hodil od vasi do vasi naše tržaške okolice, kraške planote in goriške zemlje ter spodbujal ljudstvo k optimizmu in verovanju v boljšo bodočnost. Sejal je blagovest, žel pa ljubezen in zvestobo našega ljudstva. Voditelj na-

Rooseveltovo triletno delo uničeno

Vrhovno državno sodišče Združenih držav Severne Amerike razveljavilo uredbe Rooseveltove organizacije NIRA

WASHINGTON, 28. maja. Na pritožbo prizadetih je izdalo vrhovno sodišče Združenih držav Severne Amerike dve razsodbi, ki sta zelo dalekosežnega pomena. Gre za ukrepe, ki jih je izdal predsednik Roosevelt za ozdravljenje ameriškega gospodarstva. Znano je, da obstaja zlasti med industrijo velik odpor proti NIRA, kajti Roosevelt ni predpisal industriji samo delovni čas, ampak tudi delavske mezde, maksimalni dobiček in si dovolil sploh posege v gospodarstvo, ki so bili zelo dalekosežni. Izdan je bil t. zv. Codes, ki je določal pogoje za delo in produkcijo za posamezne industrije.

Na pritožbo industrijcev je pa sedaj razsodilo vrhovno sodišče, da so Rooseveltovi ukrepi NIRA nezakoniti in neveljavni. Ta razsodba razveljavlja okoli 500 uredb. Obenem je izdalo sodišče še drugo razsodbo, po kateri je neveljaven tudi zakon o razdolžitvi farmerjev (kmetov), ki ga je lani sprejel kongres (parlament). Po tem zakonu je bil za farmerje določen petletni moratorij. Po tej razsodbi so postali farmerji spet nezaščiteni in morajo svoje obveznosti poravnati.

Obe razsodbi bosta imeli gotovo dalekosežne posledice tudi za vse ostalo gospodarsko življenje USA, ker z ukrepi

prezidenta niso bili nezadovoljni samo industrijci, ampak tudi ostali gospodarstveniki. S tem so uničena triletna Rooseveltova prizadevanja za ozdravljenje ameriškega gospodarstva in NIRA je po splošni sodbi dobila s tem s trni udarec.

Kakšne bodo pa politične posledice, zaenkrat še ni mogoče presoditi. Značilno je, da pozdravlja razsodbi vsa svoboda in obsoja gospodarsko diktaturo. Roosevelt je takoj po razsodbi sklical sejo vlade, ki bo proučila nastali položaj.

Kritični dnevi francoske vlade

DANES POPOLDNE IZROČI VLADA PARLAMENTU SVOJ NAČRT O DALEKOSEŽNIH POOBLASTILIH.

PARIZ, 28. maja. Položaj v Franciji je ves v znaku notranjih političnih težkoč, ki so zaradi boja za ohranitev vrednosti franka zelo resnega značaja. Zaenkrat še ni mogoče prerokovati kakšen bo nadaljnji razvoj, vendar je gotovo, da je Flandinova vlada glede svojega stališča kompaktna. To se je pokazalo tudi na včerajšnji seji ministrskega sveta, kateri je predsedoval Flandin, referat o načrtih za sanacijo francoskega gospodarstva je pa podal in obrazložil finančni minister Germain-Martin. Vlada je soglasno odobrila načrt, po katerem zahteva zase posebna pooblastila finančno-ekonomskega značaja. Ta načrt bo danes popoldne na seji vlade še enkrat dokončno revidiran, popoldne pa izročen parlamen-

tu. Vlada ne bo ob izročitvi predloga parlamentu podala nikake izjave, kakor se je prvotno nameravalo. Finančni minister Germain-Martin bo obrazložil samo finančni položaj in predložil načrt, o katerem bo zahteval takojšnjo razpravo. Načrt bo še danes izročen finančni komisiji, debata v plenumu se bo pa pričela najbrže šele 3. junija. Do takrat bo tudi ministrski predsednik Flandin že toliko okrevljal, da bo mogel aktivno sodelovati pri razpravi. Kakšna bo usoda predloga v parlamentu se še ne ve, je pa na vsak način računati z možnostjo odklonitve in s tem demisijske Flandinove vlade. Odstop Flandinove vlade bi imel lahko vsestranske dalekosežne posledice.

Italija se pogaia z Nemčijo

RIM, 28. maja. Za soboto je sklicana seja italijanske vlade. Na poučenem mestu se zatrjuje, da bo ta seja vlade zelo važna, ker se bo na njej razpravljalo o mnogih zunanjepolitičnih problemih, zlasti o Abesiniji in Podonavju. Obstaja možnost, da napravi italijanska vlada sklep o Abesiniji potem, ko si zavaruje ledja v avstrijskem vprašanju potom direktivnih pogajanj z Nemčijo, ki so se po mnogih znakih sodeč že pričela. V teh pogajanjih gre za to, da se avstrijski problem zaenkrat pusti in suspenso. Nemški vladi, ki bi po Hitlerjevem govoru rada pokazala, da ji je resnično do miru, bi tak kompromis sedaj zelo konveniral, tembolj, ker gre sedaj Nemčiji za mnoge druge važnejše probleme, kakor n. pr. za de jure priznanje njene

oborožitve ter razmerje njenih pomorskih in zračnih sil.

Pred rekonstrukcijo angleške vlade

LONDON, 28. maja. V vrstah tukašnjih politikov se sedaj z gotovostjo pričakuje, da bo izvršena rekonstrukcija angleške vlade 4. junija. Naknadno se pa poroča, da bo Macdonald popolnoma odstopil in ne bo obdržal niti ministrstva brez portfelja. Namerava se popolnoma posvetiti književniškemu delu, v vlado pa bi vstopil njegov 34-letni sin kot minister za kolonije, ki je sedaj državni podtajnik v ministrstvu za dominione. Tudi še ni gotovo, ali ostane v vladi sir Simon ali ne, ker se, kakor poročajo listi, zelo brani zapustiti svoje mesto.

sa središče naše nacionalne iniciative in kulture. Dvigale so se krasne palače, videen znak prizadevnega zbiranja in organiziranja, od tržaškega Narodnega doma do goriškega Trgovskega doma. Prišlo je nekaj kakor mogočen val, ki je ta rod dvignil do neverjetne aktivnosti, impulzivnosti in vitalnosti. Stotine rok je do izžuljenja bilo na delu skozi desetletja, da je do vsega tega prišlo. Bile so roke hrabrih, sposobnih narodnih voditeljev in velmož. V markantnem pojavu blesti sredi njih svetli lik Ivana Nabergoja. Nabergoj je zgled. Bil je neupuhan znanilec dela, borbe in zmage.

ODSTOP PRAŠKE VLADE.

PRAGA, 28. maja. Ker so sedaj končane vse volitve, se pričakuje, da bo danes popoldne vlada odstopila.

POMORSKA KONFERENCA.

LONDON, 28. maja. Preliminarna angleško-nemška pomorska konferenca se prične 4. junija v Londonu. Nemška delegacija bo odpotovala iz Berlina v London 2. junija. Vodil jo bo von Ribbentrop, ostali člani pa bodo admiral Schuster, nek kapitan fregate in tajnik. Tudi v angleški delegaciji ne bo zastopan noben član vlade.

SNOWDEN ZA NEMČIJO.

LONDON, 28. maja. Bivši finančni minister Snowden je objavil v »Sunday Dispatchu« članek, v katerem razpravlja o zadnjem Hitlerjevem govoru. Snowden pravi med drugim, da predstavlja Nemčija stalno nevarnost za mir v Evropi samo dotlej, dokler se nanjo izvaja pritisk. Svobodna in enakopravna Nemčija gotovo ne bo imela nobenih razlogov posluževati se orožja. Ako taka Nemčija postane še članica Društva narodov, potem v Evropi ne bo več države, ki bi bila zainteresirana braniti mir pred Nemčijo. Ako vlade Evrope ne bi hotele tako sprejeti in razumeti Hitlerjevega govora, bi bila to za Evropo strašna katastrofa.

HOMATIJE MED BOLIŠEVIKI.

MOSKVA, 28. maja. Na zahtevo osrednjega odbora komunistične stranke je razpuščeno društvo »Stari boljševiki«, ki je bilo ustanovljeno leta 1917. Člani tega društva so bili izključno stari komunistični bojovníki, ki so od leta 1903 do leta 1917 bili obsojeni od carskih sodišč zaradi političnih atentatov, ubojev in podobnih dejanj. Razpust tega društva je povzročil v Moskvi veliko senzacijo. Arhiv društva bo izročil arhivu komunistične stranke. Člani društva so bili med drugimi tudi Stalin, Lenin, Vorosilov itd. V zvezi z razpustom piše »Pravda«, da so v stranki elementi, ki so s svojimi zvezami, položaji in zaslugami hoteli slabit prestiz stranke in vlade.

DRAVA POPLAVLJA.

KOPRIVNICA, 28. maja. Predvčerajšnjim je Drava narasla nenadoma za 135 cm nad normalo ter poplavlila velik del travnikov in polj v občini Drnje in Gola. Narasla voda je podrla tudi brod pri Legradu, tako, da je promet na cesti Koprivnica — Legrad — Čakovec ustavljen. Včeraj je Drava zopet pričela padati.

Dnevne vesti

Občni zbor Jugoslovansko-češkoslovaške lige

PREDAVANJE O SLOVANSKEM VPRAŠANJU V SEDANJOSTI.

Občni zbor in predavanje, ki ga ima ligin predsednik g. min. dr. Vekoslav Kukec, bo danes ob osmi uri zvečer v lovski sobi hotela »Orel«. Poleg članov JČL so povabljeni zlasti na aktualno in zanimivo predavanje tudi prijatelji liginih ciljev in dela ter slovanskega pokreta sploh.

Jugoslovansko-češkoslovaška liga je poleg svojega notranjega dela tudi v tej poslovni dobi izvršila lep del svojega idejno-propagandnega dela od 3. aprila lanskega leta, ko je tu koncertiral pevski zbor »Smetane« iz Prage, pa vse do letošnjih lepih proslav Masarykove 85. letnice. Med tem se je nabralo vse polno podrobnega dela od ekskurzij iz Češkoslovaške do tečajev češkega jezika na naših srednjih šolah, pri čemer ne smemo pozabiti na konferenco z gospodarsko sekcijo ČJL iz Brna lanskega leta, ki je imela ta namen, da našo slovansko vzajemnost še bolj postavi na realno podlago. Omeniti moramo tudi že tretjo Pivkovo predavalno turnejo po Češko-

slovaški, ki nam je zopet pridobila mnogo prijateljev in utrdila nove vezi.

JČL tako v prizadevanju raznih organizacij našega mesta ima svoje posebno področje, ki je za bodočnost našega naroda važno, o čemer se vidi tudi potreba njenega dela. Ko stopa sedaj že v 12. svojo poslovno dobo, ji želimo pri njenem delu mnogo uspeha, ki je zlasti v naših sedanjih časih vedno aktualnejši. Želimo tudi, da bo njeno delo v bodoče tako iniciativno in vsestransko, kakor je bilo doslej, da si liga ohrani tudi v nadalje sloves naše najdelavnejše lige, zaradi katere ima tudi naše mesto v bratski Češkoslovaški leto za leto več prijateljev in obiskovalcev.

Vsemu našemu nacionalnemu občinstvu in vsem korporacijam pa toplo priporočamo niena prizadevanja in stremjenja, saj so usmerjena v blagobit vsega našega naroda in slovanstva, ki ga naj vedno bolj družijo preizkušeno bratsko geslo: **Zvestoba za zvestobo!**

Maistrovega borca Simoniča zadnja pot

Včeraj popoldne so pokopali na mestnem pokopališču Maistrovega borca Antona Simoniča. Na njegovi zadnji poti ga je spremljala krepka četa Maistrovih borcev, ki so se bolečih src poslavljali od svojega dragega tovariša. Njegovega pogreba se je udeležilo tudi mnogo carinskih uslužbencev, med njimi upravnik g. Mihajlovič, veliko število njegovih iskrenih prijateljev in znancev, navzoča pa sta bila tudi policijski nadkomisar g. Antičević in šef obmejne policije g. Krajnovič. Ob odprtem grobu se je prvi poslovil v imenu Maistrovih borcev od pokojnika predsednik Zveze Maistrovih borcev prof. dr. Dolar. V lepih besedah je orisal pokojnikovo življenje, njegov značaj in njegove vrline. Obudil je tudi spomine iz tistih dni, ko so naši fantje in moške prelivali kri za naše dragoceno osvoboditev. Nobeno oko ni ostalo suho, ko mu je predsednik izrekel zadnji tovariški pozdrav. V imenu carinskih uslužbencev pa je spregovoril višji carinski inspektor g. Mitič. Težko je bilo pri srcu vsem, ki so zapuščali pokopališče, najtežje pa užaloščeni vdovi in žalujočim trem sinovom, ki so izgubili nenadomestljivega očeta.

Nov grob. V Rošpolu je umrl v starosti 80 let zasebnik g. Vinko Belja. Pokopali ga bodo jutri v sredo ob 15. uri na kamniškem pokopališču. Blag mu spomin, žalujočim ostalim naše sožalje!

Legija koroških borcev se snuje. V Ljubljani je bila pred kratkim ustanovljena legija koroških borcev. Njene vrste naglo rasejo. Legija prosi borce, ki se še niso prijavili, naj to čim prej storijo.

Povečan kredit za javna dela. Ministrski svet je mimo odobrene milijarde dinarjev za javna dela odobril še naknadno kredit 157 milijonov. Od celokupnega kredita bo dobilo ministrstvo javnih del 587 milijonov, prometno ministrstvo pa 579 milijonov dinarjev.

Jugoslovansko češkoslovaška liga v Mariboru je izdala za prvih 10 let svojega dela 24 strani obsegajočo brošurico, v kateri je napisal njen predsednik min. v p. dr. Vekoslav Kukec uvodni sestavek »O ciljih in potih lige v preteklosti«, prof. Anton Oven »Kroniko vseh desetih let liginega dela«, Styriacus je pa opisal Maribor. Mimo tega je v brošurici imenik liginih članov, objave o avtobusnem izletu v ČSR in Ovnov prevod Machove pesmi »Pet in osemdeset let«. Brošurica je bila zdana v glavnem za današnji ligin občni zbor, bo pa služila tudi vsem, ki se zanimajo in se bodo kdaj zanimali za delo Maribora pri zbliževanju med Jugoslovani in Čehoslovaki.

Razumemo, da mora izhajati vsak regulacijski načrt iz danih geografskih, kulturnih in razvojnih temeljev, katerim se mora podrediti ali prilagoditi; da je Vetrinjska ulica, enota, ki ni nikomur na-

poti in Oreški dvor samo del te ulične enote; da je vsak interes, ki ni javen ali naroden, oseben; da so bili spomeniki, katere so ohranili Turki in cerkev predstavnik njih življenjskih nasprotnikov; da je Maribor od pamtlivekov naš in da je suženjska ideologija samo dobrodošla Nemcem v utiranje nemškega Maribora in da ne sme v strokovni debati nihče čakati na opozorilo obiskovalcev ali dnevnikov, temveč mora problem stvarno sam poznati, ker se mu drugače dogodi, kar pravi lepa pesem: Kaj se ti pobič v nevarnost podajaš, čez Savco v vas hodiš, pa plavat ne znaš! — Styriacus. (Konec debate. Op. ur.)

Sprejem slepih otrok v kočevski zavod. V zavod za slepe otroke v Kočevju bodo sprejeti slepi otroci na prošnjo staršev ali njih namestnikov. Prošnje za sprejem v zavod naj vložijo starši pri upravi najkasneje do 10. julija t. l. Priložijo pa naj prošnji otrokov rojstni list, domovnico, prijavni list, ki jim ga izstavi šolski ali banovinski zdravnik, morebitno šolsko priporočilo, potrdilo o cepljenju koz, ubožno priporočilo, potrdilo pristojnega davčnega urada o višini davkov, ki jih plačujejo starši in družinski izkaz. Vse podrobnejše informacije pa dobe starši pri zavodu za slepe otroke v Kočevju.

Dospelost davkov. Razpored zgradarine in davka na rente za leto 1935. je v smislu člena 131. zakona o neposrednih davkih z dne 8. februarja 1928 razgrnjen na javni vpogled davčnim zavezancem pri tukajšnji davčni upravi (soba št. 5) v času od dne 1. junija do vstetega dne 8. junija 1935. O ugotovljenih davčnih osnovah in odmerjenem davku bodo davčni zavezanci posebe obveščeni s plačilnimi nalogi, proti katerim bodo imeli pravico pritožbe.

Vendar ob nedeljah možni izleti v Slovenske gorice! Če vsa leta sem smo ob nedeljah in praznikih občutno pogrešali primernih prometnih zvez v Slovenske gorice, ki tvorijo našo najsevernejšo in najlepšo pokrajino severno od Drave. Pomislimo samo, kako veliko pažnjo posvečajo svojim obmurskim krajem Avstrijci! Žal je Mariborčan vsa leta preveč gledal na jug, skoraj nič pa ne na sever od Drave. Danes vodi iz Maribora na sever široka državna cesta, ki bo menda doživela asfaltiranje. Iz Maribora pa izza zadnjih tednov vozi tudi ob nedeljah popoldne v smeri proti Sv. Marjeti ob Pesnici in Sv. Lenartu v Slov. goricah avtobus, ki odvozi ob pol 14. uri z glavnega kolodvora ter se zvečer ob 19. uri vrača proti Mariboru. Nikoli poprej ni bila Mariborčanom nudena prilika, si ob popoldnevnih nedeljah in praznikih ogledati sočno in zeleno šmarješko-pesniško dolino, kronano s prijaznimi vinskimi hribčki! In, komu je še v tej dolini neznana gostoljubna hiša in z najboljšimi vini in jedili ustrezajoča Schikerjeva gostilna! Nje sloves je že tradicionalen! Dotlej in nazaj na znaša voznina z avtobusom samo 10

dinarjev. Mariborčani, Mariborčanke, odločite se letos v to stran ob vaših izletih! Naše obmejne Slov. gorice vas vabijo in vas bodo sprejele z vso svojo naravno krasoto in pravo jugoslovansko prisrčnostjo!

Iz »Nanos«. Tisti tovariši, ki se še niso prijavili in se mislijo udeležiti pogrebnih svečanosti radgonskih žrtev, naj se zgledajo danes ob 18. do 20. ure v društvenih prostorih v gradu. Cena vožnje tja in nazaj 15 Din. Avto odpelje v četrtek točno ob 7.30 uri s Trga svobode. Naša dolžnost je, da se udeležimo v velikem številu. — Jutri 29. t. m. ob 20. uri bo učitelj R. Cotič pojasnil praktični preizkus delanja.

Zveza Maistrovih borcev obvešča svoje člane, ki so prijavili udeležbo za dne 30. t. m., da bo vozil mestni avtobus tega dne ob 7. uri zjutraj z Glavnega trga v Gornjo Radgono. Natančnejša pojasnila se dobe v sredo zvečer v tajništvu.

»V znamenju križa« je naslednji film, ki ga bo predvajala ZKD v četrtek, soboto in nedeljo v Grajskem kinu. Ta film prekaša »Quo vadis« za mnogo zaradi pretresljivega dejanja in krasnih posnetkov. Vodi nas v čas prvih let po Kristusu, razkazuje razkošnost Rimljanov, pohlevnost Bogu vdanih kristjanov, ki se v trdnem zaupanju v Najvišjega skrivaj zbirajo k svojim molitvam, drug drugemu pomagajo, preganjanje in trpinčenje, da celo smrt v znamenju križa sprejmejo. Vsakomur ostane ta film v neizbrisnem spominu.

Martinščica. Kogar zanima film o letovanju v državnem letovališču Martinščici, naj si ogleda ta krasni film v kinu »Union«, kjer ga bodo kazali od 28. t. m. naprej. V filmu lahko vsak vidi, kakšno življenje imajo dijaki v velikih prostorih državnega letovališča v Martinščici.

Današnja predstava »Hofmannovi pri-povedki« je preložena na petek 31. maja.

Občinstvo, ki se zanima za napredek glasbene izobrazbe v našem mestu, opozarjamo na današnje nastope šole Glasbene Matice v mali dvorani »Uniona«. Nastopajo zrelejši učenci, ki morejo po stopnji reprodukcije zanimati tudi širše občinstvo. Začetek nastopa ob 8. uri zvečer.

Septet bratov Živko (Avgust, Lojze, Janko, Vinko, Srečko, Albin Živko in Ivan Kovačič) priredi v sredo 5. junija t. l. ob 20. uri svoj prvi vokalni koncert v Mariboru v veliki kazinski dvorani. Prodaja vstopnic pri Zl. Brišnik in Höferju.

Godba »Drava« priredi v četrtek 30. t. m. od 11. do 12. ure dopoldne v mestnem parku koncert pod vodstvom kapelmika g. Žekarja.

V soboto 1. junija priredi pevski odsek »Drave« družabni večer v gostilni Grmek v Studencih. Godba, ples, petje.

Medklubski pokalni šahovski turnir igrata »Mariborski šahovski klub« ter šahovski sekciji »Udruženja jugosl. narod. železničarjev« in SK »Železničar«. Prvo srečanje je v sredo 29. t. m. ob 14.20. uri v kavarni »Jadrana« med »UJNZ« in SK »Železničarjem«. Nadaljnje tekme bodo predvidoma 5. in 9. junija.

Nočna lekarniška služba. Jutri v sredo bosta imeli nočno lekarniško službo Siskova lekarna »Pri angelu v vrhu« na Aleksandrovi cesti in mestna Minašikova lekarna »Pri orlu« na Glavnem trgu.

Radio Ljubljana. Spored za sredo 29. maja. Ob 12: plošče; 12.45: poročila, vreme; 13: čas, obvestila; 13.15: radio-orkester; 14: vreme, borza, spored; 18: plošče; 18.20: pogovor s poslušalci; 18.40: čas, poročila, spored, obvestila; 19: radio-orkester; 19.30: nacionalna ura; 20: prenos iz ljubljanske opere, vmes čas, poročila, vreme, spored.

Vesela vožnja v nesrečo. Dobro razpoloženi so včeraj dopoldne naročili 4 gospodje izvoščka in se potegnili v Radvanje, kjer so naprej veseljačili. Privoščili so si precejšnjo količino dobrega vina in okrog 11. ure dopoldne jih je izvošček moral peljati nekoliko na zrak. S potjo med sprehodom pa se jim je pripetila nesreča. Nekoliko okajen je bil tudi izvošček in kočija se je prekucnila v precej globok obcestni jarek. Pokopala je pod seboj vse štiri, le kočijaž je srečno odskočil. Pri padcu pa se je hudo poškodoval neki gospod V., ki so ga morali takoj spraviti v mariborsko bolnišnico.

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Torek, 28. t. m.: Zaprto.

Sreda 29. maja ob 20. uri: »Poljska kri«. Red C. Zaključek sezone.

Četrtek 30. maja: Zaprto.

Petek, 31. maja ob 20. uri: »Hofmannove pripovedke«. Red A. Gostuje primadona ljubljanske opere Zlata Gjungenac-Gavella. Zadnjič.

Sobota 1. junija ob 20. uri: »Trafika«. V korist Združenja gledaliških igralcev. Bloki ne veljajo.

Gostovanje ljubljanske primadone Zlate Gjungenac-Gavella odloženo na petek 31. t. m. Zaradi odsotnosti vojaške godbe se je moralo nocojšnje gostovanje primadone ljubljanske opere Zlate Gjungenac-Gavella v Offenbachovi operi »Hofmannove pripovedke« preložiti na petek 31. t. m. Predstava bo za red A ter bo za abonente in lastnike blokov poslednja v sezoni. Ne zamudite gostovanja tako odlične pevke ter porabite bloke, ker sicer zapadejo!

Ponovno opozarjamo lastnike blokov, da bosta za bloke samo še dve predstavi, in sicer v sredo 29. t. m. »Poljska kri« (Red C) ter v petek 31. t. m. »Hofmannove pripovedke« (gostovanje ljubljanske operne primadone Zlate Gjungenac-Gavella. Red A. Porabite bloke!

Obiščite predstavi v korist »Združenja gledaliških igralcev«! Igralci uprizore za svojo stanovsko organizacijo, za »Združenje gledaliških igralcev« v petek, dne 31. t. m. ter v soboto, dne 1. junija veseloigro »T r a f i k a«. To je izvrstna, prav odsko pisana igra ter je dosegla vsestransko velik uspeh. Igralci bodo te dni sami prodajali vstopnice in naj ne bo nikogar, ki bi odklonil vstopnice za ti predstavi, ko gre čisti dobiček za prepotrebno igralsko organizacijo. — Bloki ne veljajo.

KINO

GRAJSKI KINO

Danes, torek, velefilm

„MALA DORIT“

Anny Ondra. Najnovejši in najboljši Anny Ondra film. Pri večernih predstavah razen filma in zvočnega tednika še popolnoma nov variete-sporod. Pride ruski velefilm »Volga v plamenu« v glavni vlogi Inkišinov.

Kino Union. Do vključno petka veseloigra »Pat & Patachon kot vojaka«. Sledi senzacija dneva, film: »Iz dnevnika zdravnice«.

Pravijo, da se bo z zadevo še ukvarjalo naše sodišče.

Drzen vlom v Radvanju. Preteklo noč so neznani vlomilci vlomili v stanovniško hišo in trgovino Alojzija Pšundra v Radvanju. Odnegli so precej blaga in izginili zaenkrat brez sledu. O vlamu so bili obveščeni studenški orožniki, ki so se podali tja. Pri ugotovitvi dejanskega stanja jim pomaga orožniška patrula s Teznega in mariborski daktiloskop g. Grobin. Podrobnosti o vlamu bodo objavili.

Zasačena divja lovc. V lovskih revirjih v okolici Lehma so bili zverjadi zelo nevarni zadnje čase: divji lovci. Zakupniki lova dolgo časa niso mogli priti na sled lovskim tatom. Orožnikom pa se je posrečilo izslediti dva posestnika, ki sta zaradi divjega lova prijavljena državnemu tožilstvu.

Podtaknjen ogenj. Zločinska požigalčeva roka je v Spodnji gorici na Dravskem polju zanetila ogenj v drvarnici posestnice Ane Prosenjakove. Drvarnica je zgorela do tal. Domači pa so z najhujšim naporom rešili ognja blizu stoječo stanovniško hišo in gospodarsko poslopje.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 20 stopinj C nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 14.8 stopinj C nad ničlo; barometer je kazal pri 19 stopinjah 737, reduciran na ničlo pa 734; relativna vlaga 61; vreme je jasno in tiho; vremenska napoved pa napoveduje menjajočo se oblačnost, toplo in možnost neviht.

V vsako slovensko hišo **„Večernik!“**

Strup za nesrečno ljubezen

OBUP DVEH MLADIH ZALJUBLJENIH FANTOV. — EDEN MRTEV, DRUGI SE BORI V BOLNIŠNICI S SMRTJO.

Bolj redki so primeri danes, da bi mladi fantje obupali nad življenjem zaradi nesrečne ljubezni. Češče se pripeti, da si vzame življenje zapuščen dekle. Vendar pa se je tak primer dogodil preteklo nedeljo zvečer v Ruperčah pri Sv. Petru pri Mariboru, ko se je usoda kruto igrala z življenjem dveh rosnih mladit fantov.

Mrak je že bil, ko se je v nedeljo zvečer oglašil pri 19-letnem posestniškem sinu Martinu Klotniku njegov zvesti prijatelj 22-letni mizarjski pomočnik Vincenc Mihorko iz Rač. Vinko se je pred kratkim seznanil z Martinovo sestro in se do ušes zaljubil vanjo. Če mu je le dopuščal čas, je pohitel k njej in si prizadeval osvojiti njeno srce. Toda mladenka je ostala trda in se ni dala pregovoriti, saj je njeno srce gorelo že za drugega. Zaradi tega je bil Vinko silno potr in je zadnje dni popolnoma obupal nad svojim življenjem. Hu. bolečina je razjedala njegovo srce in ko se je prepračil, da je vse zaman, je trdno sklenil napraviti konec svojemu srčnemu trpljenju. Vinko pa je svoje gorje potožil tudi prijatelju Martinu, ki ga je doletela podobna nesreča.

Tudi Martinek se je zaljubil v mladenko, ki je odklanjala njegovo vročo ljubezen. Godilo se mu je prav tako, kakor prijatelju Vinku.

Dvoje mladih sorodnih duš je obupalo. Vinko in Martinek sta izdelala načrt. V mraku sta v fantovskem objemu hodila ob Dravi, ki je podila svoje valove med cvetočimi travniki, livadami in na nebu so se utrinjale zvezde prekrasnega majskega večera. Vse to je njuno bol in njun obup še povečalo. Njuna bolečina se je zila z refrenom znane narodne pesmi: »Za bolezen so zdravila, za ljubezen jih pa ni...« Vinko je potegnil iz žepa zavojček, v katerem je bil strup — strihnin. Zaužila sta ga oba precejšnjo količino. Strup je pričel naglo učinkovati in napol zavestna so ju našli ljudje ter jima skušali nuditi pomoč.

Poklicani mariborski reševalci so takoj prihiteli na kraj nesreče. Vinko, ki je zaužil nedvomno večjo količino strihlina, je strupu podlegel, njegovega prijatelja Martinka pa so reševalci prepeljali v mariborsko bolnišnico. Tam je ležal precej časa nezavesten in se je večim zdravniškim posrečilo rešiti mu življenje.

Počitniški dom kraljice Marije na Pohorju

BILANCA VELIKEGA HUMANITARNEGA DELA.

Vsaka pomlad povzroča veliko razburjenje med mladino, kateri izmed nje bo tako srečen, da bo lahko užival krasote otroškega raja v Počitniškem domu kraljice Marije pri Sv. Martinu na Pohorju. Pač najlepše, najvarnejše je otrok spravljen v počitnicah v prelepem domu. V času bivanja v domu je preskrbljeno v polni meri, da se otroci okrepe telesno in se jim dvigne odporna sila na obrambo pred boleznimi za čas zimskih mesecev, ko žive v slabih razmerah. Poleg zdravstvene okrepitve želj ustanova dati otrokom tudi razvedrila, učvrstiti v njih ljubezen do narave, do drugega tovarišstva in lepih zdravstvenih navad. Dom je danes tako izpopolnjen, da nudi vsega tega v izobilju in uspehi so iznenadljivi. Bledi, šibki otroci brez volje, brez ljubezni do narave, apatični in brez apetita se takoj po prihodu v dom razžive, apetit postane nenasiten, lica vevetejo in v 4 tednih pridobijo do 5 kilogramov na teži.

Higienske razmere so v domu brezhibne. Vode je v izobilju, tako pitne iz vodovodne napeljave, kakor za prhe, kadne kopeli in veliki plavalni bazen. Zdrave in obilne hrane je na razpolago v petih obrokih na dan. Vsaka skupina do 20 otrok ima stalno svojega nadziralca, ozir. voditelja in vzgojitelja. Zdravnik je bil tudi v pretekli sezoni stalno v domu, istotako zaščitna sestra. Preskrbljeno je torej v vseh ozirih za dobroto malih oskrbovancev. V domu je razvrščen dan po preciznem dnevnem redu. V sezoni 1. 1934., ki je trajala od 11. junija do 8. septembra, je bilo v treh skupinah na letovanju skupno 179 deklic in 190 dečkov, skupno 369 otrok, in sicer na te-le stroške: Mestna občina mariborska 90 otrok, banovina 83 otrok, Dečji dom 11. Zdravstveni domovi v Mariboru 33, v Varaždinu 13, v Brodu na Savi 12, Rdeči križ 10, lastnih 108, društvenih 9. Od teh je bilo sirot, polsirot in zelo ubožnih 82, sirot iz zavodov 11,

delavskih, rudarskih, železničarskih in podružniških 142, otrok iz uradniških slojev 51, otrok iz samostojnih poklicev pa 83.

Iz poročil na občnem zboru društva za zdravstveno zaščito otrok in mladine v Mariboru pod predsedstvom ge. Marije Maistrove je bilo razvidno, kako ogromno delo opravlja društveni odbor. Gospodarstvo Počitniškega doma vodi gospodarski odsek pod vodstvom ge. Balonove. Iz gospodarskega poročila, katerega je podala ga. Lipoldova, je bilo posneti, kaj vse je bilo storjenega na tem področju. Poleg vsakoletnih stalnih popravil na travnikih, polju, vrtovih in gozdovih so se izvršila še izredna dela. Razširilo se je gospodarsko poslopje, iztrebljale so se zopet nanovo skale in tako izboljšalo travništvo. Gozdarska šola je zopet s svojimi gojenci posadila okoli 7300 drevesc; z izrednim delom pridobiva posestvo na vrednosti, kajti s tem se bo v bodoče povečala njegova donosnost.

Tako je posestvo zares vzorno, kar je gotovo v vzgled vsemu prebivalstvu v kraju. Pa tudi v zgradbah se je znatno pomnožil počitniški inventar. Blagajno, katero vodijo ga. Pinterjeva in g. Biček ter za gospodarstvo ga. Lipoldova, izkazuje 1.107.785,29 Din prometa v tem letu.

Da zamore društvo izvršiti vse navedeno, se mora zahvaliti svojim dobrotnikom in pospeševalcem, predvsem kraljevski banski upravi dravske banovine v Ljubljani, mestni občini mariborski, ki podpirata znatno s podporami društvo in pošiljata vsako leto do 100 otrok v Počitniški dom kraljice Marije na Pohorje. Zelo požrtvovalno prisloži vedno našemu društvu na pomoč tudi žensko društvo. Nadalje so med dobrotniki Posojilnica v Mariboru, Hranilnica dravske banovine v Mariboru, Tovarna za dušik v Rušah, Tovarna kemičnih izdelkov v Hrastniku, tvrdke Hutter, Rosner, Thoma i. dr.

Iz poročil funkcionarjev na občnem zboru je bilo razvidno, kako velikanski obseg je zavzelo delovanje tega dobrodelnega društva, katerega podpirajo vsi odborniki s svojimi nasveti. Nadvse požrtvovalno je prizadevanje ge. Ballonove, ge. Lipoldove in ge. Rapoheve, na katerih ramenih je vsa skrb za kolonijo.

V novi odbor so bili izvoljeni člani starega odbora pod predsedstvom ge. M. Maistrove.

Spominiaite se CMD

Sokolstvo

Mariborskemu Sokolstvu!

Na praznik, v četrtek 30. t. m. bo v Gornji Radgoni pokop zemskih ostankov padlih žrtev za našo svobodo. Naša dolžnost je, da se oddolžimo njihovemu spominu. Zaradi tega poziva meddruštveni odbor vsa mariborska sokolska društva, naj se pogrebni svečanosti udeležijo v čim večjem številu. Udeležba naj bo v slavnostnem kroju. Iz Maribora bo odhajal vlak v četrtek jutraj ob 5.38 uri. Vozili pa bodo tudi z Glavnega trga mestni avtobusi po znižani voznini. Prijave sprejema tajnik Sokolskega društva Maribor Matica, brat Kralj pri »Putniku« na Aleksandrovi cesti.

Sport

SK Železničar : SK Svoboda. V podzveznem prvenstvenem tekmovanju se bosta srečala na praznik 30. t. m. na igrišču SK Železničarja ob Tržaški cesti ob 17. uri SK Svoboda in SK Železničar. Kot predtekmata ob 15. uri se bo odigrala prvenstvena tekma SK Železničar rezerva : SK Svoboda rezerva.

Mariborski lahkootletci v Varaždinu. V četrtek 30. t. m. bo v Varaždinu lahkootletski dvomatch med lahkootletci SK Železničarja in varaždinsko Slavijo.

Tekmovanje za lahkootletsko prvenstvo moštev bo v Mariboru v soboto 1. in v nedeljo 2. junija na igrišču SK Železničarja.

Zbor nogometnih sodnikov, službeno. Jutri v sredo 29. t. m. ob 19.30 uri bo pri »Orlu« važen sestanek vseh sodnikov. Poverjenik.

Konjske dirke na Cvenu pri Ljutomeru priredi Kolo jahčev in vozačev v Ljutomeru na praznik 30. t. m. Dirke se bodo pričele ob 15. uri.

SK Rapid : ISSK Maribor 4 : 1. Včeraj se je zaključilo drugo kolo državnega prvenstva damskih ekip v tenisu, in sicer med zastopniki ISSK Maribora in SK Rapida. Zmagal je SK Rapid v razmerju 4 : 1. Podrobni rezultati so bili naslednji: Babič (M) : Lirzer (R) 2 : 6, 6 : 2, 3 : 6; Voglar (M) : Čutič (R) 6 : 3, 0 : 6, 6 : 8; Babič (M) : Čutič (R) 6 : 8, 4 : 6; Voglar (M) : Lirzer (R) 2 : 6, 4 : 6; Babič—Voglar (M) : Halbärth—Lirzer (R) 9 : 7, 6 : 0.

Lep uspeh jugoslovanskih lahkootletov v Atenah. Včeraj so se v Atenah zaključile balkanske tekme v desetboju. Prvo mesto si je priporil Bolgar Dojčev s 6293 točkami, 2. Mikič (Jugoslavija) 5721 točk, 3. Paterakis (Grčija) 5666 točk. V maratonskem teku je zmagal Romun Gal v času 3:7:40.

Divram:

Köpenikijada v Slovenskih goricah

Da je to danes, skoraj pol stoletja po nastopu Hauptmanna von Köpenicka, še mogoče, priča naslednja resnična zgodba. Štirje hudomušneži smo se sestali in posvetovali. Kam naj jo mahmemo, da bo kaj smeha, in da se bomo pri tem »dobro imeli«. Vsač je vlekel na svojo stran. Prijatelj Mutko je s prepričevalno besedo dokazoval, da je vino najboljši prijatelj Anici tam pod Plaçem, a debeli Rudl je grozno hvalil ocvrte piščance pri Frančki pod Kobanskim. Mogoče bi še danes sedeli za zeleno mizo in hvalili ter priporočali vrline svojih izletnih točk, da ni energično posegel v debato prijatelj Janko, reki: »Vse, kar ste povedali, bom drugič upošteval, danes pa gremo tja, kamor vas bom jaz zapeljal«. In že smo sedeli v avtu.

Prevozili smo lep del Slovenskih goric in se nazadnje ustavili v prijazni vasi z lepimi hišami in dobrimi gostilnami. V hiši smo, kjer je prijatelj Mutko zagledal luč sveta, kjer je trgal prve hlače, lezil očeta in mater, nagajal celi vasi. Za mizo sedimo in delamo, kar nam je najljubše: jemo in pijemo. Med razgovorom opazimo, da je Rudlov stol prazen. Ni ga! Kam je šel? Gotovo zopet kakega »vlečee«. Podjeten je zelo! Zele na suknya okrog debelega telesa prikriva dejstvo, da trebušček malo preveč v ospredje sili, a mali zeleni štajerski klobuček z gamsovo brado čepi na precej veliki glavi.

Kmalu smo izvedeli, kje je bil.

Z rudečim obrazom vstopi v sobo. Smeh ga mori. »To se mi je pa posrečilo! Dobro sem ga potegnil! Saj sem vedno trdil, da je treba Rudlu samo dobro misel dati, izpelje jo že sam.« Tako se širokousti naš pogrešanec. »Kdo pa ti je dal kako dobro misel«, ga vpraša nekdo iz družbe.

»Tokrat ste vsi nedolžni, ker je dobra misel vzklikla v glavi pod tem klobukom — unter diesem Steirerhüte!« odgovarja Rudl in kaže na svoj klobuk.

»Kaj pa je vendar bilo«, vpraša več gla sov mahoma.

»I, kaj? Poslušajte! Vi vsi veste, da smo bili pred dvema letoma v tem kraju, da smo v Hribovškovi gostilni prav dobro bili postreženi. Veste tudi, da sem s Hribovškom bratovščino pil; in to nekaj pomeni! Takrat je trdil, da je izvrsten spoznavalec ljudi — Menschenkenner hat er g'sagt — da si fiziognomijo vsakega zapomni in da po letih človeka, s katerim je govoril, po glasu spozna. Danes sem hotel preizkusiti svojega pobratima Hribovška. Oblečen sem primereno, impozantna prikazen sem tudi. In v moji bistri glavi — unter dem Steirerhüte — se je rodila misel: vinski inšpektor si, pišeš se za Milovančiča, iz Beograda prihajaš, kleti inšpiciraš, v gostilnah iščeš šmarnico, visok funkcionar ministrstva si! Okrepčaviš se z nekaj kozarci — Regimentsschluck — tega dobrega vina (po vinu moram vendar dišati, če sem vinski inšpektor), jo mahnem proti Hribovškovi gostilni. Med potjo sem se učil »resne obraze delati«.

»Amtsmiene aufsetzen!« V sobi najdem dve gospodični. Lepi, fletni! Likali sta. Najraje bi bil svojo »Amtsmiene« v žep vtaknil in se gospodičnima pridružil, — saj veste, fesch bin ich immer und bei den Mödeln habe ich viel Glück — ali zamisel v glavi pod mojim štajerskim klobučkom, ta mora biti speljana! In moja »Amtsmiene«, ki je ob pogledu na prijazni gospodični pričela zginevati, je mahoma zopet zavzela svoj sedež na mojem obrazu in v uradnem tonu vprašam:

»Kje je gospodar?«

»Ga ni doma.«

»Pokličite ga! Jaz sem vinski inšpektor od ministrstva iz Beograda in pregledujem kleti. Verstanden! (Tu bi se bil s svojim neumnim »Verstanden« kmalu izdal). Pa le hitro! Moram dalje!

»Mislim, da je pri sosedu. Grem pogledat.«

Ostal sem z drugo gospodično sam v prostorni sobi. Likala je in večkrat plaho proti meni pogledala. Kako rad bi se ji pridružil, a zamisel pod klobučkom! Resno sem korakal po sobi, pokašljeval in kdaj pa kdaj kako besedo spregovoril.

»Gospod pride takoj«, se oglasi druga gospodična.

»Lep red je to. Gostilničar hodi okrog, doma se pa gostom šmarnica vinu pri-mešava. Mislim, da so razne ovačbe upravičene. No, bomo že red napravili! Verstanden! (Prokleti »Verstanden«, zopet mi je ušel! No, pa mislim, da ti ljudje sedaj na čisto kaj drugega mislijo kot na moj »Verstanden«, ker strahu sem jim že toliko zadal, da so gotovo najintimnejši deli njih oblačil svojo prvotno

barvo spremenili.) Na pragu se prikaže Hribovšek. Se je tak, kot pred dvema leti. Rudl, pazi, drži se!

»Dober dan, Kaj želite, gospod?«

»Jaz sem Milovanović, vinski inšpektor iz Beograda. Pelji me v klet.«

»Tako, gospod inšpektor. Grem samo po svetilko.«

»Dekline, iščite svetilko!«

Opazam nervozno letanje, iskanje, šepetanje. V svetilko se naliva petrolej. Hribovšek pa stoji nervozno pri meni. Pogleduje me, hoče govoriti, a ne more. Menda mu je moja »Amtsmiene« govor zaprla. Slednjič le pride svetilka in jaz sledim Hribovšku v klet. Priznati moram: lepa klet, lep red, velika zaloga.

»Kaj je tu?«

»Burgundec.«

»In tu?«

»Silvanec«, izvrstna kapljica, gospod inšpektor, bi li hoteli poskusiti?«

»Sem v službi. Kaj pa je v tem sodu?«

»Pijača. Zelo dobra in poceni. Za delavce.«

Hribovšek postaja vedno nemirnejši. Malo ga moram še mrcvariti. Vse sem si ogledal, vse sode pretrkal. Najti nisem mogel ničesar, kar bi bilo graje vredno. Z najresnejšim obrazom sem mu da jal nauke, kako mora z vinom ravnati, klet držati in točiti. Verno me je poslušal. Opazil sem skesan obraz ter videl, kako požira moje nauke in obljublja, da se bo po njih ravnal. Pripomnil sem še, da sem našel sicer precej nepravilnosti v kleti in obratu, hočem pa to pot obe očesi zatisniti.

»Hvala lepa, gospod inšpektor, zelo

Alphonse Daudet:

GREH ŽENE

ROMAN

»Kaj je? Kaj doumevaš... Zares, ti me strašiš.«

Zvonec je zazvonil še enkrat in kmalu nato je prišel še sluga po gospo Fénigano. Dobro je torej ugenila, da je postala njena navzočnost v salonu potrebna. In sileč se k vedrosti, ker je tesnoba njenih otrok pričela tudi njo prevzemati, je odhajajoč dejala Richardu: »Pošljem ti ženo; skušaj jo izprašati!«

Richard se je naslonil s komolci na nizki zid, ki je delil sadovnjak od odprtega polja, posejanega s koruzo, ki se je spuščalo vse do Seine, in je nepremičen dolgo, dolgo premišljeval... Izprašati Lydijo, a čemu? Bil je že prepričan. Med njo in njenim bivšim ljubimcem je obstajala neka nečastna, žaljiva zveza. Samo tako se je moglo tolmačiti njegovo smukanje okoli parka in njuno snidenje v Corbeilu. Prignana v zagato med predrznostjo tega nesrečnika in skorajšnjo vrnitvijo moža je hrabro odšla na sestanek, da dobi tam za vsako ceno zopet tisti dokaz, pismo, sliko, karkoli, kar je še ostalo v njegovih zločinskih rokah. In tam, pred pregrdimi pogoji, se je uboga žena ubranila in maščevala kakor tisti večer v Quiberonu, a tokrat z bolj za-

nesljivim orožjem in ne več nad seboj... On je mrtev, njenih muk je konec in ostala je sama, prevzeta od svojega zločina ter čuti sedaj človeško potrebo priznanja pred vsem možu, ki jo edini more razumeti in jo odpustiti. Zato se je tako prijavila k njemu, zato se mu je tako globoko zagledala v oči, ko da hoče reči: »Strah me je, sram me je... skrij me, reši me!«

Kaj naj stori? Kako naj sprejme to strašno priznanje drugače kakor z odprtim srcem in razširjenimi krepkimi rokami? Ni mar sam za to odgovoren? Ji mar ni sam ečkrat in odkrito rekel: »Dokler bo ta človek živel, ne bova mogla biti srečna... vedno bom mislil, da te je imel, vedno se bom bal, da si še vedno njegova.« More potem še zamisliti svoji ženi, da ju je oba naenkrat rešila njega? In če je tisti trenutek občutil, da se mu je duša vsa razširila in dvignila v neki nepojmljivi radosti, če so ga drhteči valovi žita in koruze, tista svetla roka tam doli ob koncu nepregledne ravnine, tisto nebo, tisto drevje, vsi tisti tako znani mu in dragi kraji, če ga je vse to tisti hip tako prevzelo in omamilo kakor nikoli, ali se ni mar mo-

ral zahvaliti za vse samo občutku, da sedaj le on edini ljubi in poseduje to oboževano bitje...

Zaslišali so se tihi in nagli koraki s šumenjem obleke. In že je stala ob njem; bila je vsa zasopla in zelo blede: »Delcous je gori,« je jecjala Richardu, ne da bi mu pogledala v obraz ter se naslonila poleg njega na nizki zid. »Vse se je spremenilo, zdi se, da so sedaj prepričani o zločinu... neka nova sled.« O, te blede ustne, ki so se govoreč silile na smeh, kako bi jim naglo vrnili življenje in barvo, ko bi bila sama na vrtu, toda v bližini se je slišalo škrahljanje grabelj in zalivanje cvetic.

»Kakšna sled? Mar vejo?« je vprašal Richard čisto ravnodušno, ko da jo hoče pomiriti.

»Ne, sodnik noče ničesar povedati. V salonu so se vsi radovedno zbrali okoli njega, jaz pa sem jih pustila.«

»Nu, nazadnje, kaj to nas tiče?« je dejal z nekim nežnim poudarkom. In uloveč pod njeno obleko njene mlade okroglice in polne roke, jih je stisnil k sebi: »Tako prijetno je tu...«

Okoli njiju se je širil vonj pestrega cvetja, ki je postajal z zahajanjem solnca vse močnejši; nageljni so strastno dehteli in v tej mešanici vonja in barv so se spreleteli oblaki drobnih metuljev, išoč okrepčujoče vode in švigali kakor

modre iskre okoli cvetnih vrhov. »Ah, da, tako prijetno je!« je vzdihnila Lydija in naslonila glavo v neko otroško koketnostjo svojemu možu na ramo, srce pa ji je bilo polno neke strašne tesnobe. In ko ga je videla tako mirnega pred vsem tistim, kar jima je pretilo, se je vprašala: »Na kaj se zanaša? Iz česa črpa pogum?... Da, da, ko bi vsaj mogla verjeti, da se ne bova nikoli ločila, da bova skupaj trpela in se pokorila. O moj ubogi, dragi prijatelj!« Richard pa se je s smrtjo Charleya osvobodil neke teže, ki mu je že davno stiskala srce, opijanjal z vonjem blesteče lepote svoje žene, kakor se opaja tudi z bleskom neba in obzorja; motila ga je le tesnoba njenih lepih sivih oči, ki so ga gledale s tolikim strahom, da je pričel še sam obupavati: »O, ne zdihuj tako, Lydija, kaj ti je?« Sedaj, ko sva sama, čisto sama in čisto blizu...«

»Nisva dovelj sama, moj Richard, in nisva si še zadosti blizu za tisto, kar si morava povedati.«

»Kje torej? Kdaj mi boš povedala? Drevi, nocoj?«

»Da, nocoj... si poveva vse.«

Njune roke so se iskale, njun dih je žgal. In Richard je dejal sladko: »Ti se torej ne bojiš, da bom hudoben, kakor tisto noč pred odpotovanjem, se še spominjaš?«

(Se bo nadaljevalo)

Moč ženskega jezika

SLABOSTI ŽENSKKE KLEPETAVOSTI SO NARAVNEGA IZVORA. — ŽENSKA PIČI HUIŠE KOT STRUPENA KAČA.

Naše čitateljice in njih čestilci nam prav gotovo ne bodo štelj v zlo, če za krajši čas navedemo nekaj zanimivih ugotovitev o ženskem jeziku, ki jih vsak dan srečavamo v našem življenju. Znano je namreč, da je ženska silno prepirljivo stvarstvo božje in da je prav ženska bila povod marsikateri nesreče in marsikategorega javnega škandala. Nešteto zakonov poznamo, kjer se je moževa ljubezen ohladila prav zaradi ženske prepirljivosti. Redki so možje, ki bi zmogli večno prenašati oblastne žene, ki jih skušajo vselej in povsod spraviti pod »copato«. Vprašamo se, zakaj uživa toliko žen v tem, da zmerjajo in napadajo svoje možje?

Iz neznanega vzroka ima namreč ženska že od narave več zgovornosti od moškega. Dejstvo je, da ima ženski jezik

ljubeznivi ste. Nikdar ne bi bil pričakoval, da bo tako visok gospod tako prijazen z nami priprostimi ljudmi. In še enkrat hvala vam, da ne boste poročali o mojih nerednostih v kleti. Moj sosed bi imel preveliko veselje. Malo le pogledite tudi tja.«

Videč pred seboj Hribovška, tega poznavalca ljudi, tako skesanega in devotnega, božji in moji volji vdanega, se nisem mogel več premagovati. Snel sem svoj klobuček in vskliknil: »Hribovšek, staro tele, ali me ne poznaš? Rudl sem. Tvoj pobratim! In ti se pustiš tako potegniti? Kdaj je imel še Beograjec štaterski klobuk z gamsovo brado!«

Kot poparijen psiček je stal pred menoj. Spoznal me je, besede pa ni mogel najti. Roki je na prsih prekrizal, glavo povesnil in nemo je stal. Najbolje je bilo, da sem ga pustil v svoji skesani stoji in tiho odšel.

Grozen smeh vse družbe je sledil temu pripovedovanju. Poznavajoč Rudla, da vedno rad več pove, smo sklenili, da gremo k Hribovšku in se o istinitosti prepričamo.

Nšli smo ga, menda še v isti pozi, kot ga je Rudl pustil, v sredi sobe.

»Vse je res, žalibog, in jaz osel sem tako nasedel!«

Potek večera nam je dokazal, da Rudl le ni popolne resnice povedal. Ni namreč ničesar omenil, da je vino kot inšpektor tudi — pokušal. Pokušal ga pa je, in to še pošteno, ker le preknalu je začel izgubljati ravnotežje in gibčnost jezika. Srepa je zrl v mizo in govoril zase: »Do bro sem ga potegnili! Die Mami wird a' Freud' haben, wenn sie davon erfährt.«

več mišic kakor moški in namen mišic je, da stopijo v funkcijo. Ni sicer potrebno, da bi se zgovornost povsod razvila v zmerjanje in zbadanje, toda v večini primerov, kjer je žena »gospodar«, kjer hoče »nositi hlače«, je žena tista, ki vedno govori in ne trpi ugovorov. Mimo tega pa je ženska mnogo bolj občutljiva, in ji primanjkuje zavest samozatajevanja. Preveč se vdaja svojem razpoloženju, med tem, ko se skuša mož kolikor toliko premagovati. Tudi naravni vzroki vzbujajo v ženi nestrpnost, razdražljivost in izbruhe temperamenta. In njen prirojeni materinski čut je kriv, da nas hoče ženska vzgojiti, popraviti, poboljšati. Ta želja poboljševati in kritizirati je skoro večini žensk prirojena.

Ker smo ugotovili naravno nagnjenje ženske k prepiru, bi pa še radi dognali, kje so vzroki, da se ženska ne zna brzdati. V življenju najdemo pogostokrat žene, ki kar uživajo v tem ko zabavljajo in ponižujejo svoje možje. Tip žene, ki že kar iz navade kritizira in komentira vsako možjevo opazko v javnosti, je splošno znan. Tip žene, ki hoče vselej vse bolj vedeti in stremi za tem, da bi izpodrinila moža ali da bi ga sploh popolnoma postavila v senco, je pojav današnje družbe, pa če tudi hoče »boljše« družbe. Koliko jih je, ki zahtevajo, da morajo biti možje nemi oboževalci svojih »čudovito pametnih« žen.

Različni so tudi vzroki, da so žene bolj nagnjene k občutljivosti, prepirljivosti, muhavosti in izekavosti, kakor pa moški. Ženske mnogokrat imenujejo druga drugo »hinavke«. Čudni antagonizem, ki postaja med obema spoloma, da sovraži žena ženo, ki je ljubosunna na svojega moža. Samoljubje privlačnih žen, ki so bile že od zgodnje mladosti oboževane in razvajene, jih dela občutljive. Mnogo zakonov se razbije, ker ima žena prevelike zahteve. So žene, ki ne morejo razumeti, da je dandanašnji težko zaslužiti denar. So žene, ki smatrajo svoje možje za »molzne krave«, hladno računajoče jemljejo vse, ne dajo pa ničesar. So nekatere zaljubljene same v sebe in celo take, ki so v bistvu sovražnice moških. Vendar pa so tudi take, ki so včasih privlačne, mnogokrat pa zopernice svojih dobrosrčnih in manj sebičnih sestra.

V splošnem pravijo, da je ženska bolj čuteča, simpatičnejša in dobrosrčnejša od moškega. Vendar se to ne ujema z resnico! Nedvomno zahteva materinstvo od žene ljubezni in premagovanja, toda moški ne iščejo pri ženskah vedno mate-

rinskega čuta. Hrepenimo po dobrosrčnih, odkritosrčnih, ponosnih in pohlevnih življenjskih tovarišicah, hrepenimo, toda mnogokrat zaman.

Zlo kleptomanije.

V Parizu se je pred kratkim dogodil velik društveni škandal, ki ga je povzročila neka bogata Angležinja. Angležinja je stanovala nekaj časa pri svoji prijateljici, ženi bogatega pariškega industrijca. Ko je industrijčevi ženi izginila dragocena doza za puder, okrašena s številnimi brilianti in vredna nad 40.000 frankov, je bila tatvine osumljena prijateljica Angležinja. Na prijavo je policija izvršila v stanovanju Angležinje hišno preiskavo in na veliko začudenje našla v njenem kovčegu ukradeno dozo, mimo nje pa še več drugih dragocenosti, kakor briljantnih zaponk, prstanov in uhanov

ter drugega ženskega lepoticja. Vse dragocenosti ji je zaplenila. O škandalu so se na dolgo in široko razpisali pariški listi, ki so poudarjali, da je Angležinja huda kleptomanistka, kar drugače ni mogoče, saj je tudi njen mož bogat človek in porabi sam za sebe nad 5.000 francov na mesec.

Skromnost.

»Čuj, prijatelj, tako dobro službo imaš, pa se ne oženiš.«

»Saj bi se, toda pri mojih vrlinah bi težko našel »boljšo polovico.«

Praktičen predlog.

Sodnik: »Zdaj pa prečitam seznam obtoženčevih kazni.«

Zagovornik: »Prosim, slavno sodišče, da bi smel moj klient sesti, ker tako dolgo ne bo mogel stati.«

Razno

PREDELUEM STARE MADRACE

in zofe poceni. Tapetnik Arzenšek, v gradu, Grajska ulica 2. 2350

CENENA BIRMSKA DARILA dobite pri zlatarju Avgustu Jahn-u, Stolna ul. 2. Prosim ogledajte si mojo zalogo. Nova dela in popravila po najnižjih cenah. 2182

Kupim

ŽENSKO KOLO

voziček, nosilnost 200—300 kg, in primož kupim. Obrež na cesti 81. Studenci; ali pa pošliti naslov na upravo »Večernika«. 2358

Sobo išče

SEPARIRANO SOBO solčno in čisto, iščem s 1. junijem t. l. Ponudbe z navedbo cene na upravo lista pod »Čisto«. 2360

Sobo odda

OPREMLJENO SOBO lepo, solčno, s posebnim vzhodom, oddam s 1. junijem solidnemu gospodu. Klanjšek, Glavni trg 21. 2346

Stanovanje

SPREJMEM POCENI 2—3 gospode v vso cskrbo ali brez, lepa solčna soba. Miklošičeva ul. 2-III. vrata 7. 2347

Službo dobi

POŠTENEGA HIŠNIKA iščem za boljšo, dobro hišo. Pisarna »Rapid«, Gosposka ul. 28. 2359

Edini slovenski dnevnik na ozemlju bivše mariborske oblasti je »Večernik«.

Ze to priprosto dejstvo nalaga našemu mestu in vsemu slovenskemu Podravju očito nalogo poskrbeti za to, da bo mogel uspešno vršiti svoje nacionalno poslanstvo. To pa bo mogoče le tedaj, ako »Večernik« izpopolni tudi svoje oglase, zlasti male oglase, ki so neverjetno poceni. Sedaj žal pogrešamo stotine Slovencev, trgovcev, obrtnikov, posestnikov, zasebnikov itd., ki bi, ko kaj prodajajo, kupujejo ali iščejo, morali oglaševati v »Večernikovih« malih oglaših. »Večernik« dela za Vas, delajte Vi zanj!

Zapustil nas je za vedno po mučepolni belezni, vdan v voljo Najvišjega, v 80. letu starosti naš srčnoljubljeni soprog, oče in stari oče, gospod

Vinko Belja

Pogreb bo iz hiše žalosti iz Rošpoha 138. dne 29. maja ob 15. uri na pokopališče v Kamnici.

Maribor, Rošpoh, dne 28. maja 1935.

Zalujoče ostale rodbine: Belja, Smid in Polh.

Čitaite »Večernik«!